

1903 og denne Sags historiske Behandling er til Stede mellem Menighedsraadene og den Forfatning eller Repræsentation for Kirken som Helhed, som vi ikke have. Denne Forbindelse er ikke udtrykt i det nu foreliggende Lovforslag, og den mener jeg maa udtrykkes paa en eller anden Maade, saaledes at det bliver klart, at vi ikke kunne have det enestaaende Led, Menighedsraadene, forlænget eller bestaaende varigt paa ubestemt Tid, mens vi maa opgive Haabet om eller i alt Fald udskyde det til en aldeles ubestemt Fremtid, hvorvidt vi nogen Sinde ville faa en Fællesrepræsentation for Kirken, hvilket er et langt væsentligere Led i Kirkeforfatningen end Menighedsraadene. Det er mit Haab, at det Udvalg, som jeg antager vil blive nedsat, vil lade sig det være magtpaaliggende at søge at bringe denne Forbindelse mellem de to Led i Kirkeforfatningen til Udtryk, saaledes at det ene Led ikke fremmes, uden at der bliver en historisk Forbindelse mellem det og det andet Led, som Centralrepræsentationen er.

J. Pedersen: Ja, jeg skal heller ikke komme nærmere ind paa Sagen selv. Jeg forstaar ikke rigtigt, hvorledes det ærede Medlem, der sidst talte, tænker sig Forbindelsen mellem denne Lov og de omtalte kirkelige Love udtrykt paa anden Maade, end det allerede findes udtrykt i dette Forslag, saaledes at denne Lov gælder, indtil de andre Love komme igennem, eller i hvert Fald kun i en vis begrænset Tid. Det forekommer mig, at denne Forbindelse er udtrykt i Slutningen af Loven, og at det der er en tydelig udtalt Forudsætning, at der skal følge andre Love efter.

Der var Tale om Lovforslagets Henvisning til et Udvalg, og det er vist naturligt nok, at dette sker. Der vil ogsaa være enkelte Ting, som det vil blive nødvendigt at forandre bl. a. Spørgsmaalet om nye Valg til Menighedsraadene. Da Loven skal træde i Kraft til Nytaar, skulde de nye Valg nemlig foretages allerede i December; men det kan vist ikke lade sig gøre nu at faa dette tilstrækkeligt forberedt, selv om Lovens Gang gennem Rigsdagen blev hurtigere, end man efter Erfaringen har Grund til at vente.

Der er et Spørgsmaal, som jeg i Forbindelse med denne Lov kunde have Lyst til at rette til den højtærede Kultusminister. Der staar i Tiendelovens § 23, at naar en Kirkes Tiende er afløst, og der er henlagt til Kirkens fremtidige Vedlige-

holdelse, hvad dertil anses for fornødent, saa bliver Kirken fremtidig at betragte som en selvejende Kirke, og det har saa været Regelen, at den overtages af Menighedsraadet paa vedkommende Menigheds Vegne. Men man har haft Eksempler paa, at Menighedsraadet har sagt Nej, at det ikke vilde modtage Kirken paa Menighedens Vegne. Og Grunden dertil har været den, at man har fundet, at den Kapital, som man har henlagt til Kirkens fremtidige Vedligeholdelse m. v., ikke var tilstrækkelig. Nu staar der i samme Paragraf i Tiendeloven, at den Kapital, der skal henlægges, skal være saa rigelig, at Kirken for Fremtiden kan vedligeholdes i fuldkommen god Stand og opfylde alle sine øvrige Forpligtelser, og naar man læser den Instruks, som Ministeriet i sin Tid gav de Kommissioner, der skulle fastsætte Størrelsen af den Sum, der skulde henlægges, maa det erkendes, forekommer det mig, at Ministeriet har gjort sig Umage for at indprente de vedkommende Myndigheder at sørge for, at det virkelig blev tilstrækkelig store Beløb, der bleve henlagte. Imidlertid har man Erfaring for, at der adskillige Steder har været Misfornøjelse med disse Kommissioners Kendelser, og at man har klaget over dem og henvendt sig til Ministeriet for at se at faa mere; men naar dette saa ikke har hjulpet, naar Ministeriet til sidst har truffet sin Afgørelse, har man alligevel ikke kunnet komme videre og har været nødt til at nøjes med det, der er blevet henlagt. Der er da opstaaet saadanne Tilfælde, at Menighedsraadene have sagt: Nej, vi ville ikke modtage dette Beløb. Vi have haft et saadant Tilfælde ved en Kirke paa Fyen. Præsten der har tilraadet Menighedsraadet at indtage denne Stilling og har derefter skrevet i Aviserne og opfordret andre Menighedsraad til at gøre ligesaa, naar de ikke vare tilfredse med Størrelsen af det til Kirkens Vedligeholdelse henlagte Beløb, idet han er gaaet ud fra, at disse Beløb gennemgaaende ere for smaa, og at Menighedsraadene ikke bør paadrage sig den Bæbrejdelse af Efterkommerne, at de have taget mod Kirkerne paa Vilkaar, der ikke vare forsvarlige. Jeg har dertil sagt, at jeg ikke antager, at Menighedsraadene, saaledes som Loven er affattet nu, faa nogen varig Fornøjelse af at sige: Nej, for der staar ganske vist ikke i § 23 i Tiendeafsløsningsloven, at Menighedsraadene, som jo for Resten bleve til samtidig med denne Lov, ere pligtige til at overtage Kirken paa Menighedens